

PATENTNI SPIS BR. 1237.

Dr. L. Aschkenasi, Berlin.

Postupak za spravljanje metaborata i perborata.

Prijava od 31. marta 1921.

Važi od 1. decembra 1922.

Prijava od 31. marta 1921. Pravo prvenstva od 5. januara 1920. (Nemačka).

Kod pravljenja metaborata pomoću koncentrisanog vodonik-superoksida, upotrebljava se čvrsti metaborat; ovaj se dobija na poznati način stopljenjem izračunatih količina sode i boraksa. Sad se može doći do upotrebljivog metaborata hladnim putem, ako se koncentrisana sodna lužina sa boraksom izmiješa. Mješavina se prolazno pretvara u tečnost pošto boraks predaje jamačno vodu koncentrisanoj sodnoj lužini; kroz kratko vreme dešava se pri osjetljivom razvitu topote očvršćavanje uz pravljenje natrium metaborata. Vlažna se masa pomoću umjerenog grijanja u praznom prostoru od suviška vode oslobadja.

1. Primjer.

200 gr. kristalnog boraksa u obliku praha unosi se u 117 gr. sodne lužine specifične težine 1,384 i brzo se izmešaju; očvrsla vlažna masa biva osušena u praznom prostoru pri umjerenom grijanju. Dobiveni se metaborat može sada stucati u prah i na poznati način sa 30%-tним vodonikosuperoksidom u 10% do 20%-tni perborat pretvoriti.

Unosi li se boraks uz ugrijanje u sodnu lužinu, to se mješavina pretvori u tečnost i ako se na kraju kratko uzavrije, dobija se bistar rastvor, koji pri ohladnjenu ne očvrsne, nego se napravi sirup. Ova se pojava osniva očvidno na pravljenju kondensovanih kiselina bora; pomoću kondensovanja isparavanjem razblaženih rastvora natrijum metaborata dobivali su se

već prije takvi sirupni produkti. No sada se je suviše pokazalo, da se ovaj sirup uz ugrijanje sa koncentrisanim vodonik superoksidom izmješa i ako se na vazduhu ostavi, očvrsne tečnost i nastaje perborat. Ovaj se postupak može ohladjivanjem ubrzati. Dobijena još vlažna masa perborata može se osušiti, ostavljajući je na vazduhu ili grijući je u praznom prostoru. Ovaj se proces sušenja može izvesti i pomoću toplog vazduha, koji se kreće.

2. Primjer.

200 se gr. boraksa (kristalnog, u obliku praha) unosi uz grijanje u 117 gr. 35%-tne tople sodne lužine; ovaj se dobro promješani rastvor malo ukuva. U sirup, koji se iza ohladnjenja dobije, uvodi se 200 gr. 30%-tnog vodonikosuperoksidu. Pri hladnoj temperaturi sobe očvrsne sirupast rastvor za 12 sati. Produkt se u praznom prostoru pri umjerenom grijanju osuši i sadrži tada 9,6% aktivnog kiseonika (iskorišćavanje: 270 gr. perborata).

Ovaj se rastvor sirupa u koncentrisanom vodonik superoksidu, koji za razliku od poznatog postupka nije rastvor metaborata u vodonik superoksidu, jer se ovaj u tako malo tečnosti ne rastvara, može osušiti i postupkom u praznom prostoru. Posle kratkog vremena evakuisanja još pre ugrijanja očvrsne sirupost rastvor primjera 2, masa se tada uz umjerenou grijanje osuši. Pomoću opisanog sirupa mogu se praviti i više procentni perborati, ako se uz ohlad-

njenje povećana količina 30 %-tnog vodonik superoksida pomiješa sa sirupom; pri tom se hlađi i ubrzava očvršćavanje pomoći ohladnjivanja ledom.

Patentni zahtevi:

1.) Postupak u svrhu pravljenja metaborata i perborata naznačen time, što se koncentrisana sodna lužina izmiješa sa kristalizovanim u prah stucanim boraksom i što se produkat reakcije (zgodno iza osušenja u praznom rostoru uz umjerenogrijanje) pomoću koncentrisanog vodonik superoksida pretvara u perborat.

2.) Postupak u svrhu pravljenja perborata po 1) patentnom zahtevu, naznačen time, što se u prah stucani, kristalizovani boraks unosi u ugrijanu koncetrisanu sodnu lužinu i iza ohladnjenja dobiveni sirupni reakcioni produkat pomiješa sa koncetrisanim vodonik superoksidom i u perborat pretvara, tako da se dobijen rastvor sirupa ostavljujući ga na vazduhu pušta da očvrse i osuši se, ili se podvrgava djelovanju toplog vazduha koji se kreće ili se osuši u praznom prostoru pomoću umjerenog grivanja